

1. Історія релігій

2. Статус: обов'язкова або вибіркова дисципліна

3. Мета

Мета курсу – ознайомити студентів спеціальності «Міжнародні відносини» із основними поняттями та ключовими проблемами історії та теорії релігії та релігійних вчень і практики релігійних організацій, а також надати їм початкові знання, вміння та навички роботи в державних органах у сфері реалізації роботи з питань конфесій, надавши знання з правової основи їх діяльності в Україні.

Курс також має на меті дати характеристику релігій, які поширені на території України, ознайомити із сутністю, місцем та їх роллю в історичному розвитку людства у цілому й окремих народів, суспільними функціями та значенням для духовної культури.

4. Обсяг, методика і технології викладання дисципліни

Основні завдання дисципліни:

- виробити у студентів уміння творчого підходу до проблеми вивчення історії релігії, здатність до аналізу й узагальнення, толерантному сприйняттю релігій;

- дати знання про походження й формування релігії, її первісні форми і ролі в становленні людини і суспільства; про родоплемінні, етнічні і світові релігії, їх подібності і відмінності; про екуменічний рух й інші сучасні тенденції розвитку релігії, про релігії сучасності.

Основними методами та технологіями, які використовуються у навчальному процесі при вивченні предмету «Історія релігій» є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний. Даний метод знаходить широке застосування для передачі великого масиву інформації на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у «готовому» виді. Студенти сприймають й осмислюють факти, оцінки, висновки і залишаються у рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція – відтворення). Використовується переважно на семінарських заняттях, коли діяльність студентів організовується за кількарізним відтворенням засвоєних знань. Для цього використовуються різноманітні роботи і різні форми самоконтролю.

Застосовується у взаємозв'язку з **інформаційно-рецептивним методом** (який переважає репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь у студентів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).

3. Метод проблемного викладу, використовується у побудові змістовної частини курсу (теми лекцій і семінарів). Важливою складовою даного методу є розкриття пошуків різних підходів у вирішенні тієї чи іншої проблеми. При цьому викладач реалізує розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки викладача.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод, який полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквиумах.

5. Дослідницький метод. Є важливою складовою самостійної роботи студента, оскільки вони самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть аналіз сучасних проблем міжнародних відносин і діяльності міжнародних організацій. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

Під час семінарських занять можуть використовуватися **елементи дискусії** (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення і навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі).

Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

Основними методиками самостійної роботи студентів бакалаврату є робота над першоджерелами з метою вивчення змісту й оцінки цих джерел; вивчення наукової монографічної літератури, в якій досліджуються ідеологічні основи релігій, питання стану та перспектив розвитку національних, світових та неорелігій, робота з творами відомих релігійних діячів різних конфесій; огляд публікацій в періодичних виданнях і наукових статей у фахових журналах («Журнал Московской Патриархии», «Сторожевая башня», «Баптист», «Церковь в истории России» та ін.) опрацювання і використання довідкової літератури (енциклопедії, словники, тематичні довідники та ін.).

Одним із основних завдань самостійної роботи є оволодіння навичками роботи з першоджерелами. Опрацювавши документ, студент повинен дати загальну характеристику твору і його вплив на формування ідеології релігійної течії, стисло викласти його зміст і проаналізувати. Працюючи з джерелами з курсу, необхідно характеризувати ці джерела, аналізувати їх та оцінювати матеріал, викладений в них з урахуванням історичних, політичних та культурних умов укладання документу, позиції сторін, стану розвитку науки, особливості сучасної релігійної ситуації.

5. Знання та навички

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *здобути*:

- фундаментальну підготовку про основні розділи релігієзнавства;
- необхідні практичні навички для роботи в структурах проблем, що торкаються релігієзнавства;

знати:

- особливості релігії в суспільній еволюції, форми й типи віровчень;
- основні факти, дати, події історії релігій, імена релігійних діячів і вчителів, засновників релігій;
- роль релігійних вірувань у політичному житті країн, як в історичному аспекті, так і на сучасному етапі.

уміти:

- вільно орієнтуватися й самостійно аналізувати літературу з релігієзнавства;
- використовувати основну наукову термінологію дисципліни;
- виражати й обґрунтовувати свою позицію з питань релігієзнавства, ціннісного ставлення до релігійних систем сучасності;
- сформулювати толерантну точку зору стосовно різних релігійних поглядів.

6. Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): 3 кредити (18 годин лекцій, 18 годин семінарів, 54 години самостійної роботи).

7. Види робіт: Курс «Історія релігій» включає в себе лекції, групові заняття, самостійну роботу, систему контролю й обміну знань, передбачає проведення тестування.

8. Оцінювання:

Форма проведення	Терміни проведення	Бали
Усні відповіді на групових заняттях	протягом триместру	30
Підсумкове тестування	останній тиждень триместру	40

Залік	сесія	30
-------	-------	----

9. **Викладач:** завідувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики факультету політичних наук, доктор історичних наук, професор Тригуб Олександр Петрович.